

י' בטבת התשפ"ג
3 בינואר 2023
תא 2022-7

בחינת הסיכונים בתכנון ורישוי אתר ויסות נגר עילי - הנחיות מנכ"ל מינהל התכנון

כללי:

מטרת המסמך הינה ליצור הנחיות אחידות בדבר בחינת הסיכונים הפוטנציאליים באתרי ויסות מי נגר המקודמים במסגרת תכניות מפורטות, במוסדות התכנון הארציים והמחוזיים. בחינת הסיכונים במצב של כשל באתר ויסות מי נגר מטרתה להעריך את ההשלכות האפשריות על סביבת האתר והנוק שעלול להיגרם. מדובר על כשל מכל סיבה שהיא, המתבטא בפריצה ושחרור פתאומי ומהיר של המים האגורים באתר, או במקרה של אירוע סייסמי. בחינת הסיכונים לאתר תבצע בשני השלבים הסטטוטוריים: בקידום תכנון וברישוי האתר, תוך התאמת הדרישות המקצועיות לבחינת הסיכונים לשלבים השונים.

א. שלב קידום התכנית המפורטת:

בשלב קידום התכנית תבוצע "בחינת סיכונים שלב א'" שמטרתה לאתר מוקדי רגישות בסביבת האתר, שעלולים להיפגע בטווח המידי, ולהעריך בהתאם לתכנון הסטטוטורי של המתקן את מידת הסיכון והדרכים למזעורו, ככל שיידרשו. בחינת הסיכונים שלב א' תכלול בין היתר את תיאור אתר הוויסות וסביבתו, לרבות התייחסות למתחמים בנויים ותשתיות קיימות ולתכניות מאושרות, וזיהוי הסיכונים ותרחישי הכשל, בהתאם למידע התכנוני בשלב זה. בחינת הסיכונים שלב א' תעוגן בנספח ניהול הנגר והניקוז ותהווה חלק ממסמכי התכנית שיוגשו למוסד התכנון, לפני הדיונים בתכנית. בבחינה זו יש לחשב את הספיקות שמגיעות אל המתקן, ספיקות הוויסות ונפחי הנגר (הילוך הגאות) להסתברות של 1%. המתקנים והחישובים הבאים צריכים להיות מחושבים ומתוכננים כחלק מהליך קידום התכנית:

- א. חישוב ספיקת יציאה במצב של מאגר מלא;
- ב. חישוב מגלש חרום למצב של ספיקת תכן בהסתברות של 1%, עם מקדם ביטחון של 20%;
- ג. הגדרה של בלט מינימאלי מחייב;
- ד. חישוב מתקן הטייה מהנחל;
- ה. תחנות שאיבה (במידה ונדרש);
- ו. מתקני שיקוע סחף (במידה ונדרש);

בהתייחס לממצאים מתוך התכנון ההידראולי/הידרולוגי, הגאולוגי ומוקדי הסיכון, ייקבעו המלצות והנחיות בהוראות התוכנית להכנת סקר סיכונים משלים לשלב היתר הבניה, ככל שיידרש. מסמכי התכנית, לרבות קביעת הקו הכחול יערכו תוך שמירת גמישות תכנונית שיספקו את התשתית הסטטוטורית לטובת פתרונות שעשויים להידרש בעקבות מסקנות סקר הסיכונים בשלב הרישוי- שלב התכנון ההנדסי מפורט.

ב. שלב הרישוי וקידום הבקשה להיתר הבנייה:

בשלב הרישוי- שלב התכנון ההנדסי המפורט לביצוע המבוסס על נתונים מפורטים ועדכניים, יערך "סקר סיכונים משלים" שימפה את כלל הסיכונים האפשריים, כפועל יוצא מתכנון האתר ברמה ההנדסית המפורטת. סקר הסיכונים המשלים ייערך בהתאם לממצאי בחינת הסיכונים בשלב התכנית המפורטת (בחינת סיכונים שלב א'). סקר הסיכונים יכלול רקע לנושא, תיאור אתר הוויסות, תיאור סביבת האתר, זיהוי סיכונים ותרחישי כשל והערכת הסיכונים. תיאור סביבת האתר יכלול התייחסות, בין היתר, למתחמים בנויים ומאושרים, לתשתיות תחבורתיות ולתשתיות אחרות בקרבת נקודת הפריצה של האתר. כמו כן, הסקר יתייחס למרכיבי התכנון המפורט. מרכיבי הסקר יכללו בין היתר את בחינת תכן יציבות הסוללות למניעת קריסה, עמידות הסוללות לתקנים הסיסמיים הרלוונטיים, בחינה של התכן ההנדסי של המתקנים השונים ויציבותם, בחינה של מתקני התפעול של השערים השונים ומערכות הגיבוי, בחינה של מערכת ההתראה והבקרה וספר התפעול של המתקן לפני, בזמן ואחרי אירוע שטפון.

ג. יועצים מקצועיים לבחינת הסיכונים לאתר הוויסות:

לצורך בחינת הסיכונים, תידרש העסקת יועצים מקצועיים מתחומי גיאולוגיה, גיאואידרולוגיה, הידרולוגיה, ביסוס קרקע, סיסמולוגיה, הנדסת ניקוז והכל לפי העניין.